

Cauza C-640/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

28 august 2019

Instanța de trimitere:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italia)

Data deciziei de trimitere:

21 mai 2019

Reclamanți:

Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe și alții

Pârâți:

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA)

Ministero delle Politiche Agricole e Forestali

Obiectul procedurii principale

Acțiune în anulare a punerilor în întârziere la plată emise de Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura [Agenția pentru Plăți Agricole, denumită în continuare „AGEA”] împotriva mai multor întreprinderi agricole, precum și a tuturor actelor conexe referitoare la procedurile de compensare și de calculare a producției naționale și de stabilire a prelevărilor suplimentare pentru anul de comercializare a produselor lactate 2008-2009

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, în temeiul articolului 267 TFUE

Întrebările preliminare

1) Articolele 1, 2 și 3 din Regulamentul (CEE) nr. 856/84, articolul 1 și articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 3950/92, articolul 1 alineatul (1) și articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1788/2003 și articolele 55, 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007, precum și anexele la acesta, în măsura în care urmăresc protejarea echilibrului între cererea și oferta de produse lactate pe piața Uniunii Europene, trebuie interpretate în sensul că exclud din calculul „cotelor de lapte” producția destinată exportului de brânzeturi cu DOP către țări din afara Uniunii Europene, în conformitate cu obiectivele de protecție prevăzute pentru aceste din urmă produse la articolul 13 din Regulamentul (CEE) nr. 2081/92, astfel cum este confirmat de Regulamentul (CE) nr. 510/2006 și la articolele 4 și 13 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012, cu aplicarea principiilor consacrate la articolele 32 (ex-articolul 27), 39 (ex-articolul 33), 40 (ex-articolul 34) și 41 (ex-articolul 35) TFUE?

2) În cazul unui răspuns afirmativ, reglementarea menționată, astfel interpretată, se opune includerii în cantitățile individuale de referință a cotelor de lapte destinate producției de brânzeturi cu DOP destinate exportului în afara Uniunii, astfel cum reiese din articolul 2 din Decretul-lege nr. 49 din 28 martie 2003, aprobat cu modificări prin Legea nr. 119 din 30 mai 2003, și din articolul 2 din Legea nr. 468 din 26 noiembrie 1992, în măsura în care face trimitere la acesta articolul 2 din Decretul-lege nr. 49/2003, amintit anterior?

Cu titlu subsidiar, în cazul în care se apreciază că o astfel de interpretare nu este corectă,

3) Articolele 1, 2 și 3 din Regulamentul (CEE) nr. 856/84, articolul 1 și articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 3950/92, articolul 1 alineatul (1) și articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1788/2003 și articolele 55, 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007, precum și anexele la acesta (coroborate cu normele naționale italiene de transpunere prevăzute la articolul 2 din Decretul-lege nr. 49 din 28 martie 2003, aprobat cu modificări prin Legea nr. 119 din 30 mai 2003, și la articolul 2 din Legea nr. 468 din 26 noiembrie 1992, în măsura în care face trimitere la acesta articolul 2 din Decretul-lege nr. 49/2003, amintit anterior), care nu exclud, ci includ în calculul cantității alocate statelor membre laptele utilizat pentru producerea brânzeturilor cu DOP exportate către o țară terță sau destinate pieței unor țări terțe, în limita exportului respectiv, sunt contrare obiectivelor de protecție prevăzute de Regulamentul (CEE) nr. 2081/92, care protejează produsele cu DOP, în special în raport cu articolul 13, astfel cum este confirmat de Regulamentul (CE) nr. 510/2006 și de Regulamentul nr. 1151/2012, precum și în raport cu obiectivele de protecție prevăzute la articolul 4 din acesta din urmă, și sunt de asemenea contrare articolelor 32 (ex-articolul 27), 39 (ex-articolul 33), 40 (ex-articolul 34) și 41 (ex-articolul 35) TFUE și principiilor securității juridice, încrederii legitime, proporționalității, nediscriminării și libertății de inițiativă economică în vederea exportului în afara Uniunii Europene?

Principalele dispoziții de drept al Uniunii invocate

TFUE: articolele 32 (ex-articolul 27), 39 (ex-articolul 33), 40 (ex-articolul 34) și 41 (ex-articolul 35)

Regulamentul nr. 856/84: primul, al doilea și al cincilea considerent, precum și articolele 1, 2 și 3

Regulamentul nr. 1898/87: preambulul

Regulamentul nr. 2081/92: al doilea, al treilea și al șaselea considerent, precum și articolul 13

Regulamentul nr. 3950/92: primul considerent, precum și articolul 1 primul paragraf, articolul 2 alineatul (1) și articolul 3

Regulamentul nr. 536/93: articolul 1 primul paragraf

Regulamentul nr. 1788/2003: considerentele (3), (4) și (22), precum și articolul 1 alineatul (1) și articolul 5

Regulamentul nr. 510/2006: considerentul (6), precum și articolul 13

Regulamentul nr. 1234/2007: considerentele (31), (36), (51), (66) și următoarele, precum și articolele 55, 64 și 65 și anexele

Regulamentul nr. 1151/2012: articolele 4 și 13

Dispozițiile naționale invocate

Decretul-lege nr. 49 din 28 martie 2003 privind reforma reglementării referitoare la aplicarea prelevării suplimentare în sectorul laptelui și al produselor lactate, astfel cum a fost modificat prin Legea de aprobare nr. 119 din 30 mai 2003: articolul 2

Legea nr. 468 din 26 noiembrie 1992 privind măsuri urgente în sectorul produselor lactate: articolul 2

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În cadrul regimului cotelor de lapte, AGEA a pus în întârziere o serie de întreprinderi agricole pentru plata unei prelevări suplimentare pentru depășirea cantităților individuale de referință (CIR) în anul de comercializare a produselor lactate 2008-2009. Întreprinderile puse în întârziere invocă lipsa de fiabilitate a datelor referitoare la identificarea corectă a producției din sectorul produselor lactate și, în consecință, lipsa de fiabilitate a cantităților individuale de referință (CIR) respective. Prin urmare, au introdus la Tribunale amministrativo regionale

per il Lazio [Tribunalul Administrativ Regional din Lazio] o acțiune împotriva comunicării AGEA și a tuturor notelor aferente acesteia.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 2 Reclamantele precizează că Italia nu a produs niciodată și nici nu ar fi putut să producă (având în vedere indicii prezentați de sursele instituționale, șeptelul declarat și capacitatea de producție a acestuia) cantități de lapte peste cota proprie. În continuare, acestea arată următoarele:
 - a) limitarea nediferențiată a producției prin cotele de lapte ar fi contrară principiilor libertății de inițiativă economică;
 - b) limitarea producției de lapte ar împiedica dezvoltarea întreprinderilor și a produselor cu DOP, pentru care atât procesul de fabricație, cât și materia primă trebuie să fie concentrate într-o zonă de origine determinată;
 - c) legătura necesară între producție și teritoriu în privința produselor cu DOP ar presupune că anumite produse alimentare nu ar trebui considerate ca făcând parte dintr-o piață extinsă, întrucât acestea nu intră în concurență cu produsele generice similare;
 - d) în special, laptele destinat produselor cu DOP menite exportului în afara Uniunii ar trebui să fie exclus din cantitatea globală garantată (CGG), întrucât nu afectează piața internă, iar limitarea respectivă ar implica de asemenea limitarea în mod corespunzător a produselor cu DOP menite exportului în afara Uniunii, contrar obiectivelor de protecție și de promovare prevăzute de Regulamentul nr. 2081/92;
 - e) plafonul pentru produsele cu DOP se ridică îndeosebi la 60 % din cantitatea națională, în raport cu o depășire imputată Italiei, în perioada de referință, de cel mult 4 %.
- 3 Având în vedere cele de mai sus, reclamantele solicită anularea actelor atacate pentru neexcluderea din calculul cantității globale garantate (CGG) a cantităților de lapte destinate produselor menționate mai sus și, cu titlu subsidiar, ridică problema conformității cu tratatul a dispozițiilor relevante ale Regulamentelor nr. 3590/92 și nr. 536/93 ca urmare a incompatibilității cu articolul 39 (ex-articolul 33) TFUE, precum și ca urmare a încălcării principiilor comunitare ale securității juridice, încrederii legitime, proporționalității și nediscriminării.
- 4 În replică, pârâții susțin că măsura administrativă luată cu privire la prelevări provine direct dintr-un sistem informatizat cu marjă de apreciere zero, care reprelucrează datele pe care producătorii însșiși le-au subscris și nu le-au contestat niciodată.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 5 Instanța de trimitere arată că (1) Regulamentul nr. 856/84 făcea referire în mod explicit la situația „pieței produselor lactate în cadrul Comunității” și că, în mod evident, regulamentele ulterioare, care au preluat conținutul acestuia, presupun de asemenea (exclusiv) dimensiunea continentală a pieței, că (2) în preambulul Regulamentului nr. 1898/87 nu se face nicio referire explicită la fabricarea și la comercializarea produselor menționate în vederea exportului în afara Uniunii, ci numai la cel pe teritoriul statelor membre și că (3) chiar jurisprudența Curții de Justiție (cauzele conexe C-480/00 și următoarele) pare să se refere doar la situația producției destinate consumului intern al Uniunii Europene.
- 6 Instanța de trimitere concluzionează că nu ar exista un temei juridico-funcțional pentru a include în cantitățile naționale de referință cantitățile de lapte destinate producției de brânzeturi cu DOP care trebuie exportate în afara Uniunii. Prin urmare, aceasta solicită Curții să confirme o astfel de interpretare și, în cazul unui răspuns afirmativ, să stabilească dacă dispozițiile de drept al Uniunii astfel interpretate se opun normelor naționale de transpunere (și deciziilor administrative de punere în aplicare subsecvente), în măsura în care acestea nu exclud, ci includ laptele în discuție.
- 7 Cu titlu subsidiar, în ipoteza în care definițiile normative referitoare la cotele de lapte ar fi, în schimb, considerate prea generale pentru a nu include orice fel de lapte, indiferent de destinația acestuia, instanța de trimitere ia în considerare nelegalitatea includerii cantităților în litigiu în cota alocată fiecărui stat membru ca urmare a incompatibilității cu obiectivele de protecție a DOP, având în vedere caracterul special al reglementării acesteia din urmă, ca urmare a încălcării principiilor libertății de inițiativă economică și comercială în vederea exportului în afara Uniunii, ca urmare a caracterului excesiv al măsurii de protecție în raport cu obiectivele de protecție a pieței interne urmărite prin aceasta și, așadar, ca urmare a caracterului nerezonabil și disproporționat, ca urmare a încălcării principiilor securității juridice și încrederii legitime la care se referă considerentul (51) al Regulamentului nr. 1234/2007, precum și a obiectivelor prevăzute de Regulamentul nr. 1898/87.
- 8 Astfel, instanța de trimitere consideră că (1) orientările jurisprudențiale potrivit cărora o limitare și a produselor lactate cu DOP ar face parte dintr-o anumită strategie a Uniunii Europene, în vederea unei compensări a reducerii producției printr-un preț mai mare al produsului, nu ar avea un temei juridic în niciuna dintre dispozițiile de referință, că (2) un asemenea preț mai mare, chiar dacă ar fi avut în vedere, nu ar fi suficient pentru a compensa prejudiciul care rezultă din apariția, în cazul limitării și a laptelui pentru produse cu DOP, a unei oferte paralele de produse similare de calitate inferioară provenite din alte regiuni geografice și care vizează în special să răspundă acelei cereri străine din afara Uniunii de produse cu DOP care ar rămâne fără răspuns tocmai din cauza limitării indirecte a acestora din urmă (prejudiciu cu atât mai mare, atât pentru producători, cât și pentru consumatori, cu cât produsul concurent celui cu DOP poate circula liber, întrucât

provine din regiuni din afara Uniunii, unde nu este supus contingentării), că (3) laptele utilizat pentru produsele cu DOP destinate exportului în afara Uniunii nu poate avea niciun efect asupra raportului dintre cererea și oferta de produse lactate în țările Uniunii, iar includerea acestuia în cantitățile alocate fiecărui stat membru ar afecta, în toate aceste țări, calcularea cantității de produse în circulație pe piețele interne ale Uniunii, ceea ce ar avea ca rezultat lipsa de fiabilitate a cantităților naționale și individuale de referință, și că (4) nu se justifică tratarea în același mod a unor situații diferite ale producătorilor din Uniune, prin aplicarea limitărilor având ca obiectiv asigurarea echilibrului pieței interne a Uniunii și față de cei care își desfășoară activitatea în vederea exportului în afara Uniunii și care suportă, de altfel, costuri și modalități de producție mai mari decât producătorii obișnuiți.

- 9 Aceste aspecte ar face pe deplin plauzibil ca o eventuală includere să fie un efect indirect și nedorit de legiuitorul Uniunii Europene. Un efect a cărui legalitate ar trebui să fie verificată de Curte, având în vedere tocmai diversele incompatibilități ale interpretării „inclusive” a Regulamentelor nr. 856/84, nr. 3950/92, nr. 1788/2003 și nr. 1234/2007 în raport cu conținutul normelor de același nivel ale legislației privind protecția produselor cu DOP, cu obiectivele de promovare și cu limitele de organizare prevăzute la articolele 32 [ex-articolul 27], 39 (ex-articolul 33), 40 (ex-articolul 34) și 41 (ex-articolul 35) TFUE, precum și cu principiile fundamentale ale Uniunii.